

Небојша Васовић

НИ ЉУБАВИ НИ ХЛЕБА

повеља

Едиција
ПОВЕЉА

Библиотека
ПОЕЗИЈА, ДАНАС
књига тридесет шеста

Уредник
ЖИВОРАД НЕДЕЉКОВИЋ

Небојша Васовић

НИ ЛУБАВИ
НИ ХЛЕБА

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
„СТЕФАН ПРВОВЕНЧАНИ”
КРАЉЕВО
2006

На корици:

ПИШЕМ

Пишем за издаваче
којима су долари
једина љубав и брига,
за читаоце намучене
ценом струје и хлеба,
за гладне који не читају књиге,
за пријатеље расељене по свету
који и не знају да се бавим писањем,
за њихову децу која говоре
све језике осим овог на којем пишем,
за моју децу која се нису родила,
за расуте маслачке,
радиоактивне честице.
Најзад сам постао писац,
више не пишем за себе.

ПОДБРАДАК

Данас у огледалу, док сам се бријао,
угледах свој подбрадак.
Учинио ми се некако превелик
у односу на црте мог лица,
као да не припада ни мојој физиономији
ни мом карактеру, као да ме прати
из неке далеке прошлости
о којој не знам ништа.

Можда ми је то из неког другог живота
кад бејаш латифундиста
склон садизму и гајењу мака,
у неком тихом селу у подножју Анда,
кад ни у мојим најбољим визијама
нисам могао знати
како ће ми сопствени лик
изгледати у раму једног огледала
кад од мојег имања остану само
перцепција
и пена.

ГРЕХ, ВЕВЕРИЦА

Грех није оно о чему трубе попови
и докони моралисти с чачкалицом
међу зубима никад доконим,
грех је када не живиш свој живот,
ма шта то било, јер – заиста – није
ни важно шта је твој живот,
важно је да веверица скаче с гране
на грану, несвесна да тиме испуњава
закон живота а не скока, понајмање
њеног скока, ма како вештог,
што може бити само ствар рутине
или гена, али не и живота,
кога све то не интересује, и који
осим скока нема шта да тражи
на грани са које се одскочило,
нити на грани на коју се доскочило,
макар се та грана звала Ли Таи По.

У СЕНЦИ КОМЕТЕ

Савремени моћници су досадни попут
мемоара бившег агента из Латвије,
њихово зло је предвидљиво
и без имагинације.

Закупљени својим „имицом”,
они нас никада не муче до краја,
ускраћујући нам тако оно мало еротике
која би нас, макар на тренутак, оживела
(као да су, не дај Боже, читали Батаја).

Они нас муче дозирано, цивилизовано:
на неколико месеци чистог насиља,
долазе године и године у којима
нам прете насиљем, плаше нас из
нуклеарног грма, плаше дугмадима
за коначно разарање ума.

Сваких хиљаду година, пролети комета
изнад њихових глава.
Веселим кометама не смета
оно што смета нама.

ЗА РАЗЛИКУ ОД КАФКЕ

За разлику од Кафке који никада није
имао слободног времена,
афрички слон увек има времена.

За разлику од Кафке који се плашио
свога оца, афрички слон никада
не размишља о своме оцу.

За разлику од Кафке који није имао деце,
афрички слон остави макар једно
слонче иза себе.

За разлику од Кафке који није завршио
ниједан свој роман, афрички слон
заврши све што започне.

За разлику од Кафке који је вечито
трагао за својим идентитетом,
афрички слон се никада не пита ко је он у ствари.

За разлику од Кафке који је био геније,
афрички слон уопште није генијалан.

ЈЕДНОМ ПЕСНИКУ

Кажеш, хтео би да будеш
примљен у Академију.
Е, па онда пиши оно што они воле!

„А шта је то што они воле, шта да пишем?”

Е, па они не воле да ти пишеш,
они воле оно што је већ написано.
Стварно, стварно не знам
шта да ти саветујем.

Биће ми жао ако ти се жеље
не испуне, па наставе да
тумарају пољима,
као они мали лептири
што сањају да их неко улови,
а мреже за њихово хватање
нису још ни направљене.

ЗДРАВОВОГ О РАЗУМА ЉУБАВНИ СОВЈЕТИ

Ако хоћеш да живимо заједно,
обећај да нећеш улазити у моју собу,
чак ни у мој стан,
а и град у којем живим најбоље би
било да заобиђеш,
и одеш у неко друго место
у које можеш да уђеш
и из којег можеш да изађеш
кад год хоћеш ...

Да би наш однос могао да клизи,
најбоље је да новац тече
од тебе према мени,
али немој ми давати на руке,
већ преко банке на моје име уплати,
с назнаком да је „из љубави”.

А ако желиш да се разведеш од мене,
никако ме не тражи,
већ адвокату своме, Госпођи Сари,
саопшти да адвокату моме
Господину Левију се јави,
па ћемо се о свему прецизно договорити,
само пожури,
јер планирам пут за Хонолулу и Париз.

СПЛАВОВИ, САВА

На сваком сплаву на Сави,
кад падне тиха ноћца,
ординира по тридесет девојака,
што помножено њиховим
љубавним комбинацијама
чини 100 000 љубавних ситуација.

Док пијеш виски, као прави Србин,
на једном од сплавова,
гледаш кроз прозорче брода,
с оне стране Саве видиш у даљини
безбројна светла велеграда, доказ да
у сусрету с Бројем – нема Спаситеља.

КВАЛИТЕТ МЕДА

Добар је онај мед који
стављен на посекотину,
сваку рану зацели преко ноћи.

Да би знао који је мед добар,
мораш добро да се посечеш,
и то не само једном,
желиш ли ићи од меда до меда.

ВРЕМЕ

Чак и наше најближе покојнике
временом помињемо
све ређе.

Не зато што их се не сећамо,
или што не осећамо више,
већ зато што они тако хоће.

ИДИЛА

Годинама је стари ован
био предводник стада.
Али, једнога дана,
стасали су млађи овнови,
његови синови, који су
за оплодњу оваца,
много бољи од свога оца.

Матором овну тада утуцају
мошнице преко неког пања,
тако да потом недељама
у боловима уоколо тумара,
вукући за собом, по трави,
своју неплодну кесу која
из дана у дан бива све мања.
Постаје предмет подсмеха,
па му се смеју чак и деца,
искрено и весело, као да им
та радост долази од Господа.

За то време, млади овнови,
синови ушкопљеног овна,
с радошћу наскачу на све овце,
па и на своје мајке,
исте оне што су их прошле године
ојагњиле. Све то, док пуши лулу
коју је добио из Цариграда,
са задовољством посматра
комерцом заокупљени власник стада.

НИСУ СВИ ПИСЦИ БУДАЛЕ

Свакакве вести допиру до мене
из белог града Сингидунума.
Данас чујем: приведен наш познати писац
под сумњом да је из касице једног завода,
кад нико није гледао,
ни мање ни више него милион
еврића у цепчић свој ставио.

Узбуркала се јавност сингидунумска
(од наивних писаца нису то очекивали),
та до јуче су писци од туберкулозе трунули,
како сад, цигули-мигули, да од њих
испадне овакви морални прекардашиоци?
И већ се у штампи јављају гласови подршке
осумњиченоме: „па он је велики уметник,
пустите човека на миру,
где би он украо, човек од пера је то”.

Само се ја молим Богу да вест испадне
истинита, да пљачка није измишљена,
макар наш списатељ морао и у затвор
због тога. И зато кажем: позлатила ти се
рука модерни јуначе, она којом си узео
оно што си узео, ако си узео.

Видим те, по одлежаној казни,
ако те уопште осуде (јер евро ће и ту
учинити своје), како на малој јахти
крстариш морима, сећајући се
оних давних дана када си писао књиге
у нади да ћеш допрети до људи,
до истих оних људи који би сада све дали
да буду као ти, док љуљушкаш се на
палуби јахте, окружен чашама шампањца
и малолетним плавушама које обожавају
ове излете у непознато ... и све што иде уз то.

МОГАО ЈЕ

Могао је Исус пророковати
о царству небеском
до миле воље,
могао је лечити болесне,
из гроба дизати умрле,
па да никад због тога
не буде разапет.

Али, онога дана кад је растерао
трговце из храма,
одлучила је централна
банка ондашња:
„Овај мора да оде!”

И би како рекоше банкарни,
ти оснивачи великих религија.

СРБИ

Милионе својих најближих,
несталих у рату
и расејању,
брзо су заборавили.

Али, кад је 1971.
умро Луј Армстронг,
звани Сачмо,
сви су плакали.

Божји народ.

ПИТАЊЕ ТРЕНУТКА

Питање је само тренутка
када ћемо нестати и срести се
са диносаурусима
који нас верно чекају у астралу,
да нам буду водичи у перивојима
плавим, галактичким.

Комета може да удари сваке секунде,
имајте то на уму када
пијете чај у Сахари,
или јурцате улицама Њујорка,
у неком правцу који вам се чини
опипљивим попут јабуке,
коју је у рајском врту
Ева дала диносаурусу.

ВАЂЕЊЕ КРВИ

Седим у болничкој лабораторији
у Торонту (Вloor 208),
и чекам да ми узму крв за анализу.
Из суседне просторије допире музика.
То крвни техничар укључио је радио
да свој посао учини пријатнијим.
Таласи музике запљускују и мене
који чекам болничарку и њену иглу.
Чује се тихи глас Френка Синатре.
И њему су некад, неким поводом,
вадили крв. Студирали му крвна зрнца,
те једва видљиве „strangers in the night”.

ADULT

На северу изнад Торонта,
са пријатељем у аутомобилу,
јездим кроз снежну пустињу.
Километри белине у којој нема
ни трага људског, гробна
линија равнице осенчена
сивилом неба. Одједном,
кроз прозор аута, угледам
усред снега усамљену попут
мале капеле, кућицу-радњу,
на којој бљешти натпис: „ADULT”.
Дакле, радња за порно филмове,
а уоколо на десет километара
нигде ни живе душе.
Само под снегом, нерођена
деца пуцкетају својим
танким прстима од леда,
док настављамо у правцу севера.

ПАРКДЕЈЛ

После толико година, поново пролазим
улицом у којој је некада живео мој
пријатељ, видим оронулу зграду,
прљаве прозоре иза којих смо
некада слушали кубански сон,
пили чилеанска вина.

Незапослених и лудих на Квину је
све више; на свакој другој радњи –
обавештење да ће се газда ускоро
вратити, шупља прича попут
библијског мотива. Једва да ико
ишта купује, а продавци се досађују
гледајући у даљину – као да треба
однекуда брод да наиђе, крцат
дошљацима који још у нешто верују.

У једном делу улице: антикварне
радње у низу, као велики мртвачки
ковчези пуни шарених ствари које
су се изгубиле у космосу: старинске
лампе са љубичастим абажурима,
грамофонске плоче уз које је неко
учио да игра танго, прашњави
капути којима недостају сва,
па чак и она непотребна дугмета.

Ту и тамо на зиду, понеки акварел
који је надживео свог творца и
своје власнике, куће чије је зидове
украшавао, постајући све блеђи и
невидљивији као душа монаха
којој више нико не зна цену.

Кроз стакло једне бербернице,
туга подшишивања: црни чешљић који
као мали гуштер клизи низ нечији врат.

ТРИ ВАРИЈАЦИЈЕ НА ЈЕДНУ ТЕМУ

Овде смо већ двадесет година,
имамо кров над главом,
а нико нам не прети,
има и топле воде, видите, тамо
код нас није било топле воде,
често није било ни струје,
а овде има и воде и струје,
и хране и воде и струје,
и тако већ двадесет година,
али већ смо се навикли, а и да нисмо,
шта нам вреди да кукамо, ионако нас
нико не би чуо, свако је утонуо у
своју бригу као кап крви у памук.

2.

И не памтим када сам се доселио овде,
знам само да је била зима када сам
стигао, најљућа могућа зима, баш
као и ова сада, боже – зар се све тако
понавља, како се очи не уморе од тога,
а кад се нека жена шминка мене то
увек подсети на лаж у шуми,
начин на који она завирује у огледало
у којем је већ видела себе, малу змију
како се вешто, кроз густиш, спушта низ планину.

3.

Рекли су му: не сели се
за Гвајану, тамо је
врућина, влага,
комарци као гавранови.

Ипак, преселио се, и почео
да живи у Џорџтауну.
Све што је био чуо о Гвајани
било је истина.

Само оно за комарце не беше тачно:
били су као роде.

БАБА ЈЕЛА ИЗ САН ФРАНЦИСКА

Мени чак и протиница каже да је моја
гибаница најбоља
ма какви да се мучим није ми то мучење
ја то брзо направим
само нећу је правити кад си ту
правићу је инкогнито
само ми купи „фило до”
код Јерменина овде на углу улице
боже не могу да се сетим имена
а мој покојни тата кад је играо преферанс
имао обичај да каже: сад ће бити гецркт
шта му је то значило ко ће знати
ваљда да су ови други готови
а кад види згодну жену он је зове пипенес
а мозак је звао мозгенес
а кад је ослепео све је знао где му је шта
никад ништа да проспе
тешко је време било
мене приведе Озна јер сам продавала доњи
веш из Америке
ставе ме целу ноћ у затвор
па ме ујутру питају каква вам је то модрица
госпођо Бесарабић а ја имала модрицу
на лицу јер они увек тако поставе
кревет да мораш с њега да паднеш
комунистичка посла мајко моја
што би рекао мој тата: три дана зло
па после никад добро
а мачак Лале дошао код нас

пре петнаес година
ју а ја се уплашила
онда ми још отац био жив
већ слеп био мученик
мислим се да пипне мачку
онако слеп па да на месту умре
е синко јанко ... јутрос у купатилу
замало нисам погинула
следећи пут морам те звати
стално ме пробада пас мејкер
имам овде машину платила сам иљаду долара
кад пипнем дугме одма долази амбуланта
нема да бринем ако умрем
однеће ме де треба
само не знам како ћу
без Лалета

MARRIAGE

For M. Moore

This institution of match-making
in the name of stars,
usually starts with credulity
 among sycamores,
 or aspens,
 or oaks,
and ends with obduracy,
simply: among the walls.

She: gorgeous daughter of Eve,
but in reality: a mandolin-shaped
 brunette,
 sophisticated serpent.
He: son of the Son of a God,
as a matter of fact:
 bald structuralist
 in a quasi Chevrolet
(holder of PHD in non-humanities
from the University of Maryland).

With honeymoon they start
their marriage,
 unbuttoned days and nights,
realizing slowly
 that repetition of pleasure
is not the best introduction
to everyday life:
cash – visa – mastercard.

Like their favorite poets,
Miss Moore and Mister Stevens,
they pretend to be mental
travellers
but they are just man and woman,
grandchildren of a handsome hobo
(homo sapiens).

Time is flying (it's the XX Century)
and they are already back
from Hawaii.
Now, „the real life begins”:
she works day and night,
he works night and day,
and maybe they like it that way
although it looks somehow dark.
„Sparrow wakes up seven minutes
sooner than the lark.”

МИЗЕРА

Један једини додир би
моје и твоје тело
претворио у глину,

а они опет о неком
„напретку”,
о „иметку”.

Зима избрише све наше
медвеђе трагове,
а пролеће

не долази,
ни врапчићи
на жици.

Љубав је згодан начин
да се изгуби оно
што никад нисмо ни

имали,
а и без љубави бисмо то
изгубили.

У срцу чујем хирурга прсте,
хоће на силу да ме крсте.
Где си сад Ти?

ПОГЛЕД НА ПЕРИКУ

На пијаци, у једној етиопској радњи,
посматрам егзотичне зачине,
зрневље коме не знам имена,
глинене посуде – чајнике,

лонце, шерпе, керамичке тањире,
плетене корпе, руком рађене
ћилиме. Одједном, поглед ми
падне на једну женску перику

која је висила изнад свих
ових земаљских ствари,
и која такође беше на продају –
густа перика од црне косе,

опуштених власи,
као после вођења љубави,
кад звецка ковани новац
да бисмо опет остали сами.

БРАЗИЛСКЕ РАЗГЛЕДНИЦЕ (Сан Луис, Марањао, Бразил)

Сан Луис је керамичка плочица,
европског порекла,
залутала на север Бразила.
Локални сликари никада не сликају
портрете, већ само здања,
украшена керамичким плочицама
најразличитијих боја и украса.
Поносни на своју прошлост (архитектуру),
они не стижу да се баве ликовима.
Питање смисла овде се не поставља
јер је велика врућина.

2.

Ујутро,
на тргу Дон Педро,
звук црквеног звона
шамар је птичијем цвркуту.
Тона метала обрушава се на
танану гласну жицу док улицом,
какве ли подударности, пролази свима нам
позната Жоелма
(има ли округлијег имена?),
браонкасто-кафена Жоелма,
Жоелма која додирује, својом
личном линијом, својом меканом географијом.
Улицом пролази Жоелма, и постоје само
две врсте људи: они који умиру јер улицом
пролази Жоелма, и они који васкрсавају

из истих разлога.

Да, нема сумње, улицом пролази Жоелма,
не природна Жоелма, већ Жоелма-Природа,
жена чију смрт прижељкују људи попут
Арманија и Лагерфилда.

3.

Видео сам бело маче
коме су пробушили уво.
Рекоше: за Божић ће добити
своју прву минђушу.

4.

Путеви мисли су
путеви камена што пуца,
на додир старог сунца.

5.

Дрвена врата боје окера на старој
напуштеној кући, прекопута
ресторанчића „Catarina Mina”,
врата затворена у својој масној
боји окера, можда већ дуго тако
затворена, у неком другом времену,
ко зна ком времену, неким поводом,
ко зна којим, врата закључана руком
газде од којег оста само тај окрет
кључа у брави, у вратима боје масног окера.

МАЈАНАБО

Вече у хотелу „Клуб Мајанабо”
на Куби: седим са пријатељима
поред базена, испијамо коктеле
с румом, удишемо ваздух,
испуњен мирисима биљака и мора.

Одједном, зачу се некакво грактање
у ваздуху, ескадрила слепих мишева
великих као кокошке, сасвим мирно,
чак достојанствено, надлете наше
столове, затим надлете базен и нестаде
у мраку, иако небо беше звездано.

У потпуној хармонији са тренутком,
са нашим препланулим кожама и румом,
прелетеше нас слепи мишеви,
елегантно, небеским друмом.

ТУМАЧЕЊЕ СНОВА

У „Мирисном врту за одмор душе”,
пише да није добро сањати љиљанов
цвет (*сусану*), јер су значи несрећу, а
сена значи годину. Такође, није добро
у сну видети нојеве (*намаише*)
јер њихово име почиње са *наа*,
што значи вест о смрти, или смртну
најаву. Али, како да своје снове
тумачи онај који је сањао љиљанов
цвет или ноја, а не говори арапски?
Да ли је непознавање језика довољно
да се умакне несрећи и смрти, макар
на тренутак, док се тај језик не научи?
И шта да ради онај који говори језиком
у којем несрећа почиње са *несвој*,
а смрт са *смилуј се*, или са *смиловао сам се*.

ОГЛЕДАЛО, ГУШТЕР

Поноћног лика
у огледалу самца,
ево му га где језик његов
самоме себи запалаца,
попут гуштера што, пренут
нечијим у пролазу стопалом,
у ону давну камену раселину,
одједном мора да се склања,
чекајући да човац прође
послом својим залудним,
па да на сунце опет изађе
сматрајући то сасвим природним ...

АРХЕОЛОГИЈА

У земљи блажено спава
грнчарија која весело стари,
са словима у глину изрезбареним.

Нека нам стручњаци не тумаче
алфабет најстарији,
ионако се осећамо све старијим.

ПОРЕКЛО МОНОТЕИЗМА

Неки би уганули прст,
а неки сломили језик,
бројећи звезде. Никакво чудо
да *стеле* осташе неизбројане.
А кад су бројали богове, увек су
долазили до *један*, и само бог
зна зашто су тада, уплашени,
дизали руке од даљег бројања,
и од свих оних других
још меденијих бројева.

ГНОЗА

Цариград боје црвеног нокта Бог да чува
кад се приближи подне
свакаквих сунашца има
у дрворедној сенци

Развијен ритуал налаже дубоко дисање
да упали се изнутра
убаво
палидрвце

АВАЗ

небеске кочије доносе аваз
да нећемо тек тако аванзовати,
абецедарци, ликом абрашаста,
још ћемо се над земљом повијати

док из нас павијан који воли се
пењати – начисто не ишчили, што
подвиг и прва степеница могло би бити,
у нашем успону к Његовој ауреоли.

МАЧОРИ СУ БИЛИ ОШТРИ

Сећам се: у дворишту моје бабе Драгице,
мачори су били оштри када дохвате
мачку, грицкајући јој увце што више
могу, они би обављали ону свету радњу,
о којој сам могао само да маштам,
не знајући да маштом и сам се од себе опраштам.

ВУНОВЛАЧАРА, ЛЕПАК

У зверињари градској није лако
миловати кога, а слика малих
облачића вунених што узлећу
у провинцијској вуновлачари,
могла би неком врстом забаве
пролазнику бити, подсетник
да у љубави никада тако слободно
не може човек летети, будући да
једном замазан медом телесним
увек ће се за нешто лепити.

ХРАМ

Није било точка
није било гвожђа
није било вучних
животиња

А створен је у Перуу
храм Sacsahuaman
маса камена
20-30 тона свака

Јако на висини
али у склопу
Атома
који ме чини

у руској вотки
и њеној близини

РАЗГОВОР О КОСМОСУ

Разговор о космосу вођен је једног септембарског поподнева 1966. у месту Бискла, код Рене Шара. Као и обично, Хајдегер, који је разумео француски, говорио је немачки, а Жан Бофре или Франсоа Федије, играли су улогу преводаиоца у разговору филозофа и песника. Кад би се прошло кроз дрвену ограду која означава почетак имања, до песникове куће се стизало пошљунчаном стазом дуљачком десетак метара која се пружала кроз врш и његове бокоре лаванде. Тако да је разговор био вођен на рубу поља лаванде”.
(Фредерик де Товарници)

Под кестеном у сеоцету Бискла,
мало у сенци а мало на светлости,
седе Хајдегер и Рене Шар и разговарају
о космосу, како се он, космос такозвани,

у недостатку неке боље речи, кроз комадиће
Хераклитове, и зуј пчеле случајне,
обзнањује мишљењу, које мора да иде
(ивицом ивичњака) против себе самога,

ако жели бити битно мишљење, нека врста
оживљеног крша, конкретног сумрака што у
том кршу осветљен је, што мишљењем опет
губи се, на радост Одсутног Неког, на којег

у разговору рачунају домаћин Рене Шар
и његов гост, мирисом лаванде занесен.

УВЕК ИМА ДОВОЉНО ...

Човек је најјачи када се
отвара и када допушта
да га обману.

А кад га обману, он почиње
да верује да је обманут,
да је туђа воља јача од
његовог бића.

Али, узалудне су такве мисли,
јер увек има довољно Бића
за још једну обману.

Као што увек има довољно злата
за још једну крађу,
или довољно музике
за још једну свадбу.

НЕБЕСКЕ КОЧИЈЕ

Хтео је да се заљуби
јер није могао да издржи
гуштину свога тела

хтео је да се проспе
у милионе светлосних честица
малих небеских кочија

па мало да буде на месецу
а мало испод багрема
који је некада давно

засадио његов деда
једног поподнева кад није било
ни љубави ни хлеба

ГОРЊА ПРЕСПА

Около: брда (повијарци),
а у долини грнчарско село,
у глину умочени прсти.

На средини куће: грнчарско коло
и фурна да се у њој испеку
извајани облици.

На полицама: грнци, стомне,
бардаци, врчве,
глинене тестије што годинама

чекају свог власника,
са мртвом мувом на дну
од дугог чекања.

ВРТ

Ако којим случајем
улове сома,
канадски риболовци
то неће јести.

Раскомадају улов,
па комадима рибе
нађубре земљу да им боље
расте растиње у врту.

Док се у сну преврћу
с једне на другу страну,
сањајући глатку површину
реке или језера,

на ветру шуми лишће.
Потомци оног сома
(сомићи),
само на други начин.

САН

У жућкастим тогама
два свештеника жућкаста
на малој носиљци од трске
носе мало сунце
величине златне шерпе
што сија весело

Питам: куда пријатељи
носите мало сунце?

А они: носимо га на реку
да га оперемо
да га окупамо

Не могу се сетити више да ли су рекли
„да га оперемо” или
„да га окупамо”

и то ме сада мучи
сасвим неочекивано

ТРЕНУТАК ИЗБОРА

Бактерија живи дубоко
у корену пломбираног зуба,
десет, двадесет година.

А онда нешто букне,
зубар отвори зуб, и она
после толико година тамновања,
изађе на светлост дана,
жељна сунца, не верујући
шта јој се дешава.

Размишља куда да крене,
поново слободна,
пут Јужне Провансе
где миришу лаванде,
или пут далеке Кине, где кажу да
економија се невиђено разбуктава?

РИТУАЛИ

1.

Зарастање посеко­тине
до­но­си ту­гу
јер нас из­ле­че­на ра­на
враћа у дане досаде
кад је мо­гућ­ност чак и
ма­ле ог­ре­бо­тине
из­гле­да­ла прив­ла­чно
као крик канадске гуске
у си­ви­лу не­ба.

2.

Хва­тао се за жи­вот
као за слам­ку,
баш као и сви дру­ги.
Са­мо, он би снаж­но стис­нуо
слам­ку тако да ми­рис се­на
ис­пу­ни со­бу у ко­јој су,
о­ко ње­го­вог ков­че­га,
се­де­ле же­не ко­је ни­је по­зна­вао,
а ко­је су, као што је обичај,
би­ле об­уче­не у цр­но.

3.

Највећа освета животу је
бити срећан,
и правити се да више од тога
и не постоји. А ако се „више од
тога” икада појави,
правити се да смо од среће
обневидели.

4.

Бескрајна туга кућних фасада
уз које пужу пузавице
које би сада (осећам) да се врате
на доњу линију кућног темеља
да би се (осећам) покајале
што су се уз помоћ зида
уопште успињале.

5.

Ситне страсти
које изгледају смешне
чим прођу –
враћају се понекад у сновима
као опало лишће
или бело вино
попијено на тераси куће
које више нема
и која се такође враћа
по своје госте
који су отишли
на онај свет

да просе

ДОМ

Човек проведе живот у нади
да ће једнога дана имати
своју кућу, свој кров над главом.
А када најзад стекне дом,
почне да губи сећање.
Једнога дана изађе из своје куће
и више не уме да се у њу врати.
Ходе полако Булеваром револуције
у правцу Цветкове пијаце,
чак удељује ситниш једном дерлету
које проси ходајући у правцу
супротном од оног у којем он иде.

ТАЈНИ УГАЉ

Један по један орган нас издаје
кад и илузије почну да нас
напуштају. И можда су илузије
биле гориво наших органа,
њихов тајни угаљ,
ил' смртно бела вотка.

Ноћас сањам: прилазе ми са
дугачким иглама,
неки мрачни, непознати људи.

Кажем у страху: „Нисам то ја,
нисам ја Исус ...”

Али, баш у том тренутку, као за инат,
никако да се сетим свог имена,
а све ми зависи од тога.

НЕМА ВИШЕ

Живот је одсуство:
кад је требало да га има
није га било, а сада када
не треба, опет га нема.

Не очекујући ништа велико,
нарочито не револуцију,
заложићемо ватрицу,
приставити чорбицу.

Наш слатки телевизор у боји,
бацићемо свињама,
нека омасте
цурицу-брњицу.

Нека поједу све оно
што смо већ видели,
и оно што су нам наменили
да видимо: домовину.

ГРОБ

Додир који ми је потребан
долази из даљине,
ако се померим –
мимоићи ће ме.

Сваких хиљаду година,
неко овуда прође
да додирне камен
и остане Енглеz.

ЗЕНАИДЕ I

1.

На Каленића пијаци,
пар зечева у картонској кутији
чекају да их неко купи.

2.

Налакћен на сто од храстовине,
размишљам о свему,
само не о храсту.

3.

Не да се продао,
него је сваку длаку на свом
телу продао.

4.

Очију твојих да нема,
не би било проблема
испод багрема.

5.

То нигде нема
што има овде.
А ни овде га нема довољно.

6.

Смета му, каже, „илегална трговина у брдима”.
А канцеларија у подножју брда,
где кују такве речи, то му не смета!

7.

Кад се и врхови Хималаја
губе у измаглици,
шта ли се тек дешава са врховима оловки?

8.

Цео дан гледам беле облаке
како промичу небом:
пала ми секира у мед.

9.

Густа новембарска магла,
не видим чак ни зграду банке
у којој чувају моје паре.

10.

Чешљић мали,
па се очешљај,
пред тај важан састанак.

11.

Међу облацима седи поп:
то он прелеће Атлантик,
да се у своју епархију врати.

12.

Већ месецима траје суша.
На очи навиру сузе
као киша.

13.

Лопове више ништа не омета,
чак ни месечина.
Краду преко компјутера.

14.

Код њих се улице перу сапуном,
а код нас то ручно раде
наши највећи умови.

15.

Срећан сам што те видим срећног,
али нисам срећан што сам твоју срећу
негде већ видео.

16.

У паузи спаљивања
нуклеарног отпада,
цигарет пауза.

17.

А ви само продужите
овом стазицом,
па полако до краја.

18.

Већ дуго нисам у свету живих.
Није ни мој коњ.
Једино њива нам тамо остаде.

19.

Опале гранчице у шуми
чекају да прође време,
наше време у шуми.

20.

У овој глади
добродошле су и мрве,
мале дојке од брашна.

21.

Сваки атом је једно око
без капка,
инсомнија којој нема краја.

22.

Данас је све на свом месту,
као комадић неба прошверцован
онима што живе у подруму.

23.

Свако гледа свој интерес.
Птице почињу с песмом
чим се пробуде.

24.

Нечији нокти,
одсечени па остављени,
негде на планини.

25.

С пуним стомаком
узео је да чита Румија,
и Румију је то било симпатично.

26.

Довољно је да легнеш под јабуку
и већ си у нечему
што измиче чак и Рилкеу.

27.

Пример лоше карме:
бити озидан бунар
што води не да да тече.

28.

Пролази убледела студенткиња,
у руци носи књигу
румених корица.

29.

Пре 2556 година,
родио се Конфуције.
А као да је било јуче.

30.

Такво је време дошло:
чак и пахуље снега
беже једна од друге.

31.

Швалер излази из куће ужитка,
пет минута потом – муж улази
у исту кућу да се досађује.

32.

Да је само хтела, могла је да
нађе и већу будалу од мене.
Што само показује колико су
скромне те жене.

33.

Ништа не убија љубав
као „осећај за реално”,
од којег се, реално гледано,
чак и без љубави, не може живети.

34.

„Свако има свог подстанара”.
Имај то на уму,
када одлучујеш да ти је довољно
пет бадема.

35.

Где год да си био,
мораћеш да се тамо вратиш поново.
Чак и ако то где си био
није ни постојало.

36.

Црнац сам, шта друго,
и то ми могу, из разлога својине,
оспоравати само црнци,
моја браћа.

37.

Док жваћемо мексичке гљиве
да бисмо видели сунце,
гљиве нас користе
као наочаре за сунце.

38.

Толико смо навикли на
кржаве трагове у снегу,
да чисти глечери могу
да нас разочарају.

39.

И камен би проговорио
кад би се разгрнули каменчићи.
У води текућици,
небо плови ка кући.

40.

Стабалце-стручњак баци сенку:
идеално место за семинар
о сменама у сену
и парламенту.

41.

Гледа кроз прозорче смрти
старац Радоје,
и не може да верује
да види свог брата Стефана.

42.

Ноћу се будим и видим:
поред мене лежи оно
за чим сам чезнуо.
Још само да му дам облик.

43.

Проведох дан потпуно сам.
Једино ме поподне посетише
две муве. Не могу о њима
да кажем ништа лоше.

44.

Пишући о шакалима,
само сам губио време.
Боље да сам гајио зечеве
за све то време.

45.

„Кратко владају краљеви,
колико трају руже.”¹
Робови не миришу,
па живе мало дуже.

46.

У неким нашим поступцима
заиста немамо стида.
Смрскана бубашваба,
при рушењу берлинског зида.

47.

Све је мање ствари
у које би да се пачам.
„Blood-in-urine-samples
ruin Euro culture”²

¹ Ернесто Карденал

² Џефри Хил

48.

Кад дође судњи час: сат се заустави,
а огледало прекрије пешкиром.
Више те нико неће питати:
„Where are you from?”

49.

Како то: Бог који не постоји
већа је инспирација
од жена које постоје?
Изгледа да жене постоје превише.

50.

Калуђерица је штапом
убила змију
која се успузала уз манастирско дрво
да осмотри околину.

51.

Када би пужеви били богови,
били би велики као слонови.
Али, пужеви нису слонови,
они су мали богови.

52.

Чињеница да сунце светли
мени који сам додирив
и вама који сте недодириви
говори да смо сви ми хомо сапиенси.

53.

Бистар неки народ,
само му фали поток.
Јунаци пољем језде,
а ја их питам за разлог.

54.

Како си уопште могао
да се охладиш према
свим тим стварима
и људима од леда?

55.

Обично влада тишина.
Само се понекад,
с оне стране високог зида,
чује чист енглески.

56.

Увек је био са рукавицама,
чак је и умро са њима.
Видевши га мртвог,
смрт му приђе у рукавицама.

57.

Мртви једва чекају
да их се неко сети,
па да опет обуку
празнична одела.

58.

Зашто бих писао да бих вас
држао на дистанци,
кад и без тога –
савршени смо странци.

59.

Зашто би чувар чувао ишчезло
осим да себе сачува,
летети је прелетети гнездо
у чивиту без иједног кума.

60.

Свакодневна порција туге
нема лепоту дуге,
ал' има снагу онога
што постоји без разлога.

61.

Оно од чега бежиш,
чека те на свим странама света,
подједнако распоређено
на свим местима.

62.

У креденцу је кристал
који се никад не користи,
а купљен је са толико љубави
и искрености.

63.

Ваша себичност, провидна
као вода карипских острва,
учи ме да и сам будем вода,
у којој се све огледа.

64.

Проћиће још 10 година
док власник не отплати кућу
коју прелећу роде
селећи се на југ.

65.

Кад падне вече, слова
на гробним плочама
не могу се видети,
али се могу опипати.

66.

Ноћ осута звездама,
као створена за песнике и поезију.
Неко преслишава неког
у Гвантанамо Беју.

67.

То да је био велики песник
могло се видети чак из сателита.
А онда су дошли Американци
и поправили сателит.

68.

Целе ноћи су ме у сну
уходили Турци.
И Андрић беше ту,
јер познаје терен и литературу.

ЗЕНАИДЕ II

1.

С обе стране космоса
има брзих лососа,
само нема хомо сапиенса
да их мало пеца.

А нема их зато што
скрнавише атом,
због чега изумреше
да науче бонтон.

2.

Док су песници отворено љубили
владареву папучицу,
љубав је цветала.

Данас када љубе само себе,
владарева папучица цвета
сама од себе.

3.

О, да сам вучјак
барем да сам вучјак
имао бих газду
који воли вучјаке.

Овако, као човек,
имам газду који
презира људе.

4.

„Ја верујем у љубав”,
певао је неко на једном
давном музичком фестивалу,
и те речи –
 баш као и Дантеове –
остадоше у ваздуху,
да до дан-данас вребају
своје потенцијалне жртве.

5.

Тринаести век: јапански песник,
М. Сосеки, седи у планинској
колиби, бележи оно што види.

Двадесет први век: седим у соби
у Торонту, и радије не бележим
оно што видим.

Не желим да ометам М. Сосекија.

6.

Планина од које је требало
да добијем снагу,
потонула је у воду.

Остао сам на обали, сам
као глинене фалус.

7.

Да бих се одбранио од серума у вама,
гајим поскока у себи.

8.

Понекад, звезде се гасе
да се одморе од космоса.

9.

Свега има у божјој башти,
па чак и малих богова.

10.

Док нису почеле кише,
нисмо ни примећивали планине.

11.

ем овчице,
ем изгубљене у космосу

12.

Врабац који умре у лету,
не мора да умре у гнезду.

13.

Научио сам лекцију из самоће.
Ко ће ми дати оцену?

14.

Електрична столица је најудобнија.
Убија.

15.

Рођен у возу,
завршио као шака пепела
у Гангу.

16.

На Страшном суду,
најстрашније су муве
које стално лете и нервирају Судију.

17.

Чак и кад би живели
на врху пирамиде,
жалили би се да их нешто боцка.

18.

Да нема Истока и Запада,
како бих знао која је од мојих
папуча зелена, а која плава?

19.

„Чим је скратила косу,
точак судбине је почео
поново да се окреће”³

20.

Све њихово
прешло је преко мене,
а ништа моје преко њих.

21.

Паљење и гашење
далеких звезда,
овде не пали.

22.

Не треба нигде живети,
осим у земљи,
а и то је луксуз.

³ Из новина

23.

Преношење злата
с једног места на друго,
робовски је посао.

24.

У зеници, мало већој
од зрна пиринча:
пиринчано поље.

25.

Више пута сам био искрен
али то никога не занима

увек изнова изгубљен
на дохват мишљења
било чијег

тренутак без гаћица
„субјект”

ЈЕДНО ПИСМО ИЗ АФРИКЕ (ВЕРОВАТНО РЕМБООВО)

Оно што ми Французи никада неће опростити није што сам престао да пишем, ускративши их тако за књиге којима би могли да на „културан” начин убијају своју доколицу или попуњавају своју празнину, не – оно што ми никада неће бити опроштено је да сам отишао из Француске да се више никад не вратим. Они који нису никуда отишли, непрекидно ће размишљати о томе шта радим овде, покушавајући да ми астралним путем исисају енергију која им не припада. А што се тиче мојих путовања, крајњи циљ је – наравно – злато. Злато није јагње, већ гусеница са стотину ногу, тренутак преласка једног облика у други. Дим из наргиле тежи је од златне шипке, а визија пакла почетак је сваке азбуке. Три селидбе исто су што и пожар, а ја сам се толико пута селио да иза мене још увек тиња ватра у местима којих се више и не сећам. Сутра крећем за Египат.

ДВОЈИЦА

Једном ми је један мој пријатељ, северноамерички Индијанац, рекао:

„Кад су у питању велики људи из других култура, највише ценим двојицу: Исуса Христа и Џингиса Кана.”

„У чему видиш сличност ове двојице”, упитих.

„У томе што су обојица рушили храмове”, одговори он. „Што мање храма, то више места за траву и дрвеће.”

О НАМА И МАЧКАМА

Јуче сам у лифту срео мог суседа. Носио је мачку у кавезу. Упитах га где је то маца била, а он ми се пожали да је морао да је води на операцију која га кошта ни мање ни више него хиљаду долара. Помислих: какво расипништво, потрошити хиљаду долара на мачку, колико би се гладне деце могло нахранити тим новцем? А онда ми паде на памет да би сва та деца, чим би била нахрањена, одмах кренула да – онако из досаде – каменују мачке.

ПЕЦАЊЕ

Када су једном кинеском мудрацу, који је живео у шуми покрај језера, цареви изасланици саопштили да га Цар лично позива у престоницу Кине и нуди му место саветника Његовог Величанства, мудрац је мирним гласом одговорио да захваљује на позиву, али да – на жалост – мора да одбије ласкаву понуду. Своју одлуку овако је образложио:

„Морам да идем на пецање”.

Рекавши то, продужио је шумском стазицом у правцу језера, држећи штап за пецање у руци.

ОСТРВО

Хтео је да побегне из огромног велеграда који га је гушио и да оде на једно удаљено острво о којем је већ почео да прикупља све податке до којих је могао до дође. Сазнавши, између осталог, да на том острву има и змија, страшно се поколебао и почео да се двоуми да ли да тамо уопште отпутује. Како то објаснити: био је на смрт преплашен од змија које никада није видео и које му нису ништа нажао учиниле, а није се нимало плашио људи који су му нанели толико зла и од којих је хтео да побегне. Штавише, он се код тих истих људи распитивао о змијама.

НИРВАНА

Прича се да је један будистички пустињак за време медитације ушао у нирвану. Када су два млађа пустињака навратили у његову испосницу да га посете, затекли су старијег пустињака како седи потпуно непокретан, загладан у неку невидљиву тачку. Недалеко од њега, пронашли су посуду у коју је – вероватно пре него што је почео да медитира – приставио да испече два кромпира. На кромпирима се ухватио дебео слој буђи. На основу тог детаља, два млада пустињака закључише да је стари духовник био у нирвани најмање недељу дана. А ево шта се десило: стари пустињак је ушао у стање нирване само зато што су ћелије буђи пристале да му уступе своје место у њој, и поново започну свој мукотрпни живот на танкој љусци кромпира. Наравно, млади следбеници Будиног учења то нису знали, они су били убеђени да је стари испосник досегао стање нирване захваљујући свом испосничком животу и снази своје медитације.

О МИШЕВИМА И НЕРАДНИЦИМА

Они који су поштено зарађивали свој хлеб, највише су се стидели тог хлеба. Чак су и мишеви испред градске библиотеке, сасвим спонтано, као да им то по неком вишем праву припада, јели оно што нађу у великој канти за смеће, док су они који су у тој библиотеци радили, имали обичај да се крију док једу, као да обављају неку крајње нечасну радњу. Више пута сам то видео: они који просе или краду, једу на јавним местима, готово театрално, као да им не припада само храна – већ читав космос, док они који мукотрпно раде како би прегризли неколико залогаја у паузи свог посла, једу на брзину, готово стидљиво, као да се стиде и хране коју једу и самих себе.

ДЕВОЈЧИЦА

За Маријакија

Зиму 1995. проведох у Атини, у хладном студију на врху једне петоспратнице недалеко од Монастиракија. Једног дана, у посету ми је дошао пријатељ са својом тринаестогодишњом ћерком. Студио у којем сам живео, ионако сав трошан и у распадању, тога дана беше у посебно лошем стању због обилних киша. Једна страна иначе великог балкона беше покривена водом. Чинио сам све што сам могао да отпушим олуку како бих спречио да вода продре у собу. Управо таквог, полумокрог и избезумљеног, затекоше ме моји гости. И док ме мој пријатељ поздрави искрено као и увек, на лицу његове ћерке угледах израз запрепашћења, боље рећи разочарања. Било је то разочарање једне одрасле жене. Девојчица једноставно није могла да верује да неко кога она познаје може да живи у тако бедним условима. За њу, баш као и за неку жену, материјални услови моје егзистенције били су истоветни са мојом личношћу. Схватих да више никада нећу моћи да се ни на који начин приближим том драгом створењу које ме је својим женским очима прочитало једном заувек.

ПАЊ

Седим за столом у ћошку таверне која се налази усред месне пијаце у Атини. Кроз стаклени зид, посматрам огромни пањ за сечење мяса, постављен испред суседне касапнице. Његова неравна површина одаје трагове удараца касапских ножева, и има боју свих могућих валера згрушане крви. Сваке вечери, када престану ударци ножева, овај пањ почне да прерађује кржаве мрље у браонкасту дугу која, пошто се скори, остаје да чека јутро када ће је опет спрати свежа крв. Посматрајући касапски пањ, размишљам о његовој судбини. Са мало више среће (а срећа је релативна – зар не?) овај пањ могао је да буде прерађен у шибице. Већ видим како горе станови у којима блажено спавају задовољни касапи.

МИЛУН

Пре много година, био сам члан рок групе састављене од младића између шеснаест и осамнаест година. Једнога дана, дошао сам на уобичајену музичку пробу и затекао моје другове у потпуном шоку. Сазнах да је наш басиста Милун извршио самоубиство скочивши са балкона свог стана на бетон испред зграде у којој је живео. Такође, сазнах да је скочио „с букетом ружа у рукама”. Сликвитост тих ружа остала је у свакој следећој причи о Милуновом самоубиству. Иако те руже нико од нас није видео, сви смо ми годинама веровали да су оне постојале и биле стварне колико и наш друг Милун. Данас, коначно, чак и ја јасно видим да су те руже биле измишљене из истих оних разлога због којих је измишљено земљино кретање око сунца, француски коњак, музика.

КРСТ

Када је једне вечери Настасја Љубимова откључала врата своје куће у једном предграђу Торонта, приметила је да су све ствари у њеној кући биле разбацане по поду. Отварала је фиоке да би се убрзо уверила у најгоре: украден јој је био не само новац, већ и сав накит што га је имала. Остао је на витрини само православни крст, привезак (мада и са њега беше скинут ланац) што га је толико пута носила око врата. Иако украшен драгим камењем, крст је, за дивно чудо, остао у поседу свог власника. Пљачкаши су из сујеверја, или само њима пред богом знаног страха, одлучили да крст не дирају. На основу овог детаља, Настасја је закључила да су провалници могли бити само њени сународници, православни Руси.

КЕНИЈСКИ НАЦИОНАЛИЗАМ

Уђем у једну књижару у Торонту и на полици откријем књигу неког Енглеца о кенијском национализму. Могу рећи да сам од тада изгубио душевни мир јер авет кенијског национализма не престаје да ме прогања. Ја сам и раније слутио да нешто са овим нашим светом није у реду, али нисам знао шта је у питању. Сада то јасно видим: то је опасност од кенијског национализма. Понекад ми се чини да сам можда преосетљив, али чињенице се морају прихватити ма како оне биле болне и непријатне. Уплашен овим најновијим открићем, и мојим осећањима које је оно изазвало, одем код психијатра. Он ми каже да и сам пати од несанице од кад је прочитао исту књигу. Штавише, сазнам да аутор дотичне књиге није нико други до његов ујак, старији човек који живи у Лондону и који такође пати од несанице од кад је књигу написао. После свега што сам чуо, одбијам да разговарам са људима и осећам се још више беспомоћним, док се кенијски националисти томе радују, што је још један доказ да светом влада зло. А *Уједињене нације* седе и посматрају све то.

ОВАЈ И ОНАЈ СВЕТ

Једном сам био у посети моме пријатељу, писцу у позним годинама. Био је то господин префињених манира који су припадали неким минулим временима. Као и обично, разговарали смо о књижевности. И тако, у току разговора, помену смо и једну књигу коју ја, упркос свим настојањима, нисам успевао да набавим. Беше то књига која је постојала само у једном старом издању с почетка века. Градска библиотека имала је један примерак, али је он на тајанствен начин нестао. Трагао сам за том књигом по антикварницама, али без успеха. На моје велико чуђење, мој пријатељ писац пронађе ту књигу у својој библиотеци и великодушно ми је даде на читање. „Можеш је задржати колико хоћеш”, рече. „Надам се да ти неће сметати моје белешке на маргинама, и сам сам је недавно поново ишчитавао”.

Када сам се после моје посете вратио кући, почех с нестрпљењем да читам позајмљену књигу. Приметих да је она на многим местима била исподвлачена и то не оловком већ пенкалом. Поред подвучених реченица беху коментари, исписани раскалашним, готово разблудним рукописом који никако нисам могао да повежем са карактером и темпераментом мога пријатеља писца. Једно време нисам знао како да себи објасним овај наизглед неважан детаљ.

А потом помислих: човек се овако односи према предметима само онда када зна да му од живота није остало много. Начин на који је мој пријатељ подвлачио по књизи и исписивао коментаре на њеним маргинама, говорио је да је он сасвим спреман да напусти овај свет. А чињеница да сам му се ја због тога дивио – откривала је колико сам ја за овај свет још увек везан.

О ПЕСНИКУ

Небојша Васовић је рођен 1953. у Краљеву (Србија).
Живи у Торонту (Канада). Објавио је следеће књиге:

Поезија као изванумишће (Рад, Београд, 1983)
Стируна/Сушон (Просвета, Београд, 1984)
Со лично (Видици, Београд, 1986)
Бразил (Матица српска, Нови Сад, 1986)
Песме за децу и калуђере (Матица српска, Нови Сад, 1989)
Пердидо (КЗНС, Нови Сад, 1991)
Гонџ у жиџу (Матица српска, Нови Сад, 1991)
Музика роба (Нолит, Београд, 1992, награда „Милан Ракић” и „Нолитова награда”)
Талмуд и ја (БИГЗ, Београд, 1992)
Седам чунова (БИГЗ, Београд, 1995)
Проштив Кундере (Браничево, Пожаревац, 2003)
Посечене су шуме (Народна књига, Београд, 2003)
Дневник 1. (Народна књига, Београд, 2004)
Лажни цар Шћейан Киш (Народна књига, Београд, 2004, 2005)

У ОВОЈ КЊИЗИ:

I

- 7 Пишем
- 8 Подбрадак
- 9 Грех, веверица
- 10 У сенци комете
- 11 За разлику од Кафке
- 12 Једном песнику
- 13 Здравог разума љубавни совјети
- 14 Сплавови, Сава
- 15 Квалитет меда
- 16 Време
- 17 Идила
- 18 Нису сви писци будале
- 20 Могао је
- 21 Обезбеђење
- 22 Срби
- 23 Питање тренутка
- 24 Вађење крви
- 25 Adult
- 26 Паркдејл
- 28 Три варијације на једну тему
- 30 Баба Јела из Сан Франциска
- 32 Marriage
- 34 Мизера

- 35 Поглед на перику
- 36 Бразилске разгледнице
(Сан Луис, Марањао, Бразил)
- 38 Мајанабо

II

- 41 Тумачење снова
- 42 Огледало, гуштер
- 43 Археологија
- 44 Порекло монотеизма
- 45 Гноза
- 46 Аваз
- 47 Мачори су били оштри
- 48 Вуновлачара, лепак
- 49 Храм
- 50 Разговор о космосу
- 51 Увек има довољно...
- 52 Небеске кочије
- 53 Горња Преспа
- 54 Врт
- 55 Сан
- 56 Тренутак избора
- 57 Ритуали
- 60 Дом
- 61 Тајни угаљ
- 62 Нема више
- 63 Гроб

III

- 67 Зенаиде I
- 83 Зенаиде II

IV

- 91 Једно писмо из Африке
(вероватно Рембоово)
- 92 Двојица
- 93 О нама и мачкама
- 94 Пецање
- 95 Острво
- 96 Нирвана
- 97 О мишевима и нерадницима
- 98 Девојчица
- 99 Пањ
- 100 Милун
- 101 Крст
- 102 Кенијски национализам
- 103 Овај и онај свет

- 105 О песнику

Небојша Васовић
НИ ЛУБАВИ НИ ХЛЕБА

Едиција

повеља

Библиотека
ПОЕЗИЈА, ДАНАС
књига тридесет шеста

Уредник и рецензент
ЖИВОРАД НЕДЕЉКОВИЋ

Издавач
НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
„СТЕФАН ПРВОВЕНЧАНИ“
КРАЉЕВО

За издавача
ДРАГАНА ТИПСАРЕВИЋ

Главни и одговорни уредник
ГОРАН ПЕТРОВИЋ

Оперативни уредник
АНА ГВОЗДЕНОВИЋ

Секретар Уредништва
ВЕРОСЛАВ СТЕФАНОВИЋ

Ликовна опрема
ДРАГАН ПЕШИЋ

Штампа
АНАГРАФ
Краљево

Тираж
500

Краљево
2006

